X-ik évfolyam. 14-ik szám. Kőszeg, 1890. április 6-án.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
Előfizetési pénzek és reclamatiók a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők.

Szerkesztőségi iroda: a táblaház iskola-uteai részében.
(Szerkesztővel értekezhetni d. e. 11—12. és d. u. 1—2-ig.)
Kiadói iroda: városkör 81. sz. a nyomdában.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi küldemények a szerkesztőséghez intézendők; mindenkor bérmentve.
Megjelenik minden vasárnapon.
Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Felhivás előfizetésre.

Április hó 1-jével uj előfizetést nyitottunk a

„Kőszeg s Vidéke"

czimü hetilap X. évfolyamának április—juniusi évnegyedére.

Felkérjük azért mindazon tisztelt olvasóinkat, kiknek előfizetésök a folyó hó végével lejár, miszerint azt mielőbb megujitani és egyuttal lapunknak uj előfizetőket gyüjteni sziveskedjenek.

Nekünk mint eddig, úgy ezután is főtörekvésünk leend, a lap tartalmát változatossá és érdekessé tenni, városunk és vidékünk érdekeit védelmezni s e védelmezés terén minden személyeskedéstől ov kodni, hogy igy a közönség igényeinek lehetőleg megfelelhessünk s a magyarosodás szent ügyét tőlünk telhetőleg szolgálhassuk.

A lap előfizetési ára a régi:

Egész évre	*4 frt.*
Fél évre	*2 frt.*
Negyed évre . . .	*1 frt.*

Az előfizetési pénzek a Kőszeg és Vidéke kiadóhivatalához, Feigl Gyula könyvnyomdájába küldendők.

A „Kőszeg és Vidéke"
kiadó-hivatala.

Husvét.

Elérkezett a feltámadás ünnepe, el a kedves husvét. Harangok zenéje, szentképes zászlók, tömjénillat, ringó menyezet alatt a sugaras szentség, a husvéti csengetjük édes szava, az ünneplő sokaság ezerei, az égnek szálló alleluja — mindezek kedves összhangzatban hirdedik a szép ünnepeket. Be van fejezve a megváltás nagy műve s a megfeszitett igazság és szeretet diadalmasan legyőzé a sötétség rémes birodalmának urát — a halált.

A legfenségesebbnek kiontott vérével áztatott földből uj élet ébred s betölti az egész földkerekségét fénynyel, dicsőséggel. Az önmaga által megalázott emberiség méltóságának polczára emelkedik s a féregként porban csuszó szolgák ezreit a szeretet megváltja és emberi jogaiba visszahelyezi. A lelki sötétség rettenetes halálharczot viv a világossággal, mely kitör a rejtéles katagombákból s a gladiatorok küzdhomokjairól a szeretet vérének párái betöltik előbb bámulattal, majd pedig szilárd hittel a hitetlenek és hitért szomjazók ezreinek és millióinak szivét — s az idők telje megvalósul. A testi és lelki szolgaság bilincsei megtörve, lerázva, győz a legyőzhetetlen örök igazság.

Örömtüzet gyujt a hivők serege a sötétség beáltával ma is, és fog gyujtani évszázadok mulva, hogy hirdesse a világosság győzelmének ismételve megujuló emlékét, hogy a hitetlenség és üldöztetések fagyától megdermedt szív a hit, remény és szeretet tüzének melegével fölocsulva uj erőt szerezzen az élet küzdelmei ellen. Mert hát küzdés az élet feladata. Az emberek egyesleg és összességben az élet küzdelmeinek sulyos terhe alatt görnyednek. A létért való küzdelmében lankad erőben, áldozhat életével az egyén, a község, a nemzet. Magát a küzdelemre edzeni, feladata egyiknek is, másiknak is. Módot és eszközt kell ennek is, amannak is keresnie és találnia, hogy magát lélekben és testben edzhesse.

Az ember megtalálta az egyiket, de nem várhatja a másikat. Megdönthetlen igazság az, hogy e földi lét körén belül nincs, nem lehet teljes boldogság s a lélek csak a megfejthetlennek honában lelheti fel vágyainak teljesülését, a lelki boldogságot. A husvét ez eszmének legfenségesebb diadalünnepe. Ez ünnepen az utolsó páriá lelkét is kimondhatatlan öröm tölti el.

A küzdelmek terhe enyhül, visszaemlékezvén a Nazarethi keresztjének görnyesztő sulyára; a fájdalom s keserv elalszik a nagy szenvedő vérceppjeinek láttára s a gőg megtörik a legnagyobb megaláztatás közepette és csak Istentől kitelhető nagyság és fenség szemléletére.

Mindezektől áthatva önként támad ajkainkon az ima, hogy mint a köszirt sirja magában rejté a legöszetlenebb szeretetet, a legnagyobb boldogságot, mely a feltámadás nagy napjának reggelével áramlott az egész emberiségre, ugy rejtsen kedves lakóhelyünk s az édes haza számára a jövő uj ezred éveket, telve fénynyel, dicsőséggel s boldogitva a hit melegétől.

Támadjon fel polgáraink szivében a szeretet uj tüze, lelkében ébredjen nemes hév, hogy erős

TÁRCZA.

RESURREXIT.

— A „Kőszeg és Vidéke" eredeti tárczája. —

Az ébredő hajnal biboros sugára
Nem vont aranysátort még az éj boltjára;
Szelid csillagtábor őrködik még ott fenn
S merengve nézi mint nyugszik a föld itt lenn.
A hold nyájas arcza sem borult homályba
Ezüst szinben rezgeti gömbölyü arczája,
Midőn légen által a pihenő földre
Diadalt zengedezve, égi angyal jött le.

Szörnyü eset történt ezelőtt pár nappal
Egy Isten-káromlót két gonosz latorral
Feszitettek akkor. S hogyan történt, hogy se,
A nap elsötétült s éj borult a földre;
A sirok megnyiltak, kijöttek a lelkek,
Sokan mondták, hogy az Isten fia szenved,
A kereszten függő szavára gondolva,
Ki az Atya-Istent atyjának mondotta.

Akik elitélték, a tanács s a vének,
Látva e csodakat, megfelemledének;
De vakultak voltak, nem hittek a jelben,
S mondták: bomlás történt a természetrendben.
De a káromlónak szavát nem feledték;
Hogy feltámad s férgek nem emésztik testét.
Követ tettek azért sirjára s pecsettel
Láttál el, hozzá még éber őrizettel.

Ez történt pár nappal ezelőtt — azóta
A kő alatt pihen a holt nyugalomba';
Szive által verve, teste megdermedve,
Az élet parányi szikrája sincs benne . . .
A kelő hajnalnak ébredő sugára
Még nem vont zománczot a sirnak boltjára
S im! az őrzött sirhoz a pihenő töldre
Szállt az égi angyal fény által körözve.

A pecsét felpattan, a nagy kő fellebben.
Az őrök sápadnak a nagy félelemben.
Arczczal földre esnek fény-ártó! vakulva,
És mozdul a sirnak halva volt lakója.
Resurrexit! — harsan az angyali ének —
Áldás és dicsőség a menny Istenének!
A feltámadásnak fehér zászlajával
Száll az Isten fia fényes égen által.

Kit a tanács s vének halálra hurczoltak,
Nem találják többé sirban a megholtat.
Angyal áll a sirnál, ajkán zeng az ének:
Feltámadott, nincs itt, hova letettétek! — —
Olajjal megkenni szent asszonyok jönnek,
Az angyali ének fogadja el őket,
Városszerte jár a hir ajkról-ajakra,
Véneket s tanácsot nagy zavarba hozza.

És még most sem hisznek, avagy nem akarnak,
Csalás nevét adják az egész dolognak.
Hivják az őrséget, vesztegetik őket.
Kik a pénzért hamis tanuságot tőnek.
De a város-népség kebelet verdesve
Bánja vétkét s hisz a feltámadt Istenbe!
Könyes szemekkel néz fel Golgotha hegyére,
Hol patakként folyt az Isten-ember vére.

Évszázadok jöttek, évszázadok multak,
Dicső Allelujját visszhangzák a multak.
S ma is visszhangozza a hivőknek ajka:
Feltámadt Krisztus e nap, Alleluja! . . .
Csak a hitetlenek megdermedt szivébe
Száll az önámitás vakoskodó éje,
Azok szórnak csupán önfejökre átkot,
Tagadva, hogy Krisztus uj életre támadt.

Domonkos J.

Léka.

(Folytatás.)

E mezővárosban lakik a herczeg lékai uradalmának egy fő- számos más tisztje és a lékai körjegyző. Van Lékán posta- és táviróhivatal, kath. elemi fiu-, és a Paulai Szt.-Vinczéről czimzett apáczák vezetése alatt leányiskola óvóintézettel összekapcsolva. Emlitésre méltó az uradalmi jól berendezett fürészmalom és parkettagyár. Léka különben kis község 204 házzal. Lakossainak száma 1412; köztök 1356 katholikus, 24 ág. ev. és 32 izr. vallásu. Foglalkozásra nézve a lakosok legnagyobb része földmives, egy tekintélyes száma favágással és hordással (tüzi, épület- és szerszámfa) keresi kenyerét. Egykori virágzó posztóipara az ujabb időben hanyatlásnak indult. A negyvenes években még 200 külföldi posztóslegény dolgozott itt. Ma már a csekély számra apadt posztós csak taróczposztó, pokrócz és vastag gyapjuszövet (molton) készitéssel foglalkozik.

együttérzésük, nemes munkálkodásuk mint melengedő nap a jobb jövő reményének zöld levelét fakaszsza.

Helyi és vidéki hirek.

— **Itt a husvét**, a kedves kikelet ünnepe! A harangok ércznyelve megkondult, vidáman csilingelnek a csengetjük, hirdetve örömet, életet, feltámadást. Pezsgő élet van a természetben; a város utczáin ünnepi mezben sürög forog a sokaság. Templomainkban felhangzik az alleluja; szivenkben öröm honol, vidámság a lélekben — itt a husvét! Boldog alleluja-t kivánunk a szives olvasónak!

— **Derék biró**. Dr. Szabó Imre szombathelyi kir. aljárásbiró, kit a szombathelyi kir. törvényszék márczius havára helyettesül a kőszegi kir. járásbiróság vezetésére rendelt ki, mult hó 31-én elhagyta városunkat. Az ügyvédi, valamint a hivatali kar sajnálja távozását, mivel benne a tapintatos, előzékeny és vasszorgalmu birót veszitették el.

— **Egyházmegyei hir.** Tömör Ambró kőszegi segédlelkész, mint jól értesült körökben beszélik, legközelebb ki lesz nevezve pinka-mindszenti plebánossá. Jó piros tojás, ha husvét után jön is.

— **A nagy-hét.** A nagy hét a maga gyászos és egyuttal szép egyházi szertartásaival immár elmult. Elhangzottak a Lamentatiók, szétszedvék a szent sirok, melyeknél a város és környékének népei két napon át ezerivel végezték imájukat. A kálvária-templom szent sirja valamennyi közül kivált; a főoltár helye, melyen Jézus koporsója fenyárban uszva állott, nagyszerü látványt nyujtott; a templom gyászöltönyével meghatotta az ájtatos hivőt. Szombaton már megváltozott minden; lehullott a gyászlepel, felhangzott a „Glória", megszólaltak a harangok. Közelgett a feltámadás.

— **Kaszárnya-ügy.** Madi Kovács György cs. és kir. altábornagy, a magy. kir. V. honvéd kerület parancsnoka mult hó 30-án a helybeli 18-ik honvéd-gyalogezred 3. zászlóalja fölött szemlét tartván, ez alkalommal városunk elüljáróságával a város tulajdonát képező laktanya átalakitása ügyében tüzetes tárgyalásba bocsátkozott. Megszemlélte az összes lakhelyiségeket és ezek mikénti helyes és czélszerü átalakitására nézve utmutatásokkal szolgált, melyeket a város polgármestere az ott levő bizottsággal egészen megfelelőnek talált és melyeknek keresztül vitele esetén a laktanya osztályozását várhatjuk. A tábornagy délután még a nagy gyakorló-tért és az ujonnan épitendő lövöldét szemlélte meg, azután visszament a városba, hol ennek nevezetességeit vette szemügyre. A városi levéltárban polgármesterünk kalauzolása mellett Gábriel György jegyző adta meg a kellő magyarázatot ő nagyméltóságának, ki másnap elutazott, városunkból a legjobb benyomásokat vive magával.

— **Tüz.** Városunkban hétfőn délután 1 órakor, eddig ismeretlen okból, kigyulladt Tomasitz János fürdőutczai házának istállója, nagy veszedelemmel fenyegetve egy egész csomó épületetet. Szerencsére korán észrevették a veszélyt a szomszédok, ugy, hogy mire félreverték a harangokat és kivonult a tűzoltóság, azok már minden nagyobb baj elejét vették és csak az alig négy méter hosszu tető égett le az alatta levő kevés alommal.

— **Tüzoltó-gyülés.** Annak kellett volna lenni a mult vasárnapon, ha a tagok, élve jogukkal, egy pár perczre bementek volna a városház tanácstermébe. Igy azonban a működő tagokon kivül, akik trombita- és dobszóval vonultak be a gyülésre, alig egy-kettő fáradt be oda és elnök, jegyző stb. hiányával tarthattak is gyülést, meg nem is. Csupán csak működő tagok jelenvén meg a kitüzött időre, ezek a választó közgyülést a jövő vasárnapra, azaz folyó hó 13-ára halasztották el azon kijelentéssel, hogy, ha akkor is ily megfoghatatlan közönynyel adóz nekik a közönség önzetlen terekvésük- és fáradságukért, egyenruhájukat ott helyben azonnal levetik. Eszerint ha senki sem veszi ezt az ügyet a kezébe, kilátásunk van arra, hogy egy hét mulva nem lesz tőzoltó-testületünk. Jó is volna, ha a hosszu időn át istápolt és tetemes áldozatok árán felszerelt tűzoltócsapatot az egyesületi tagok és a város közönye ugrasztaná szét. A minden oldalról jelentkező tűzveszely szolgáljon intésül mindenkinek, akinek ez ügyhöz bármely tekintetben szava van, hogy a közönyt no kelljen drágán megfizetnünk.

— **Sörház-megnyitás.** A helybeli városi sörház üres falai közé uj élet vonul. Az uj bérlő ott czélszerü átalakitásokat eszközöltetett és felszerelte az üzletet minden szükségesekkel. Husvét hétfőjén lesz a megnyitása, mely alkalommal közönségünk itéletére lesz bizva a pinczeés konyhabeli produktumok ügye.

— **Zene-egyesületi dolgok.** A *Günser Anzeiger* f. é. 13. számában a helybeli zeneegyesület ügyeivel foglalkozik valaki és a többi között ezt mondja: „Mikor a katolikus elemi főtanoda az iskola-utczában a város által felépittetett, egyuttal kondoskodtak, hogy a zeneegyesület részére is készüljön külön tanterem, mely ez ideig fennállott; később, mikor a zeneegyesület működésében is alábbszállott és feloszlott a zenekar is, a helybeli dalegyesület is talált békés helyet a zeneegyesület holmiai között ugy körülbelöl öt-hat éven át; hogy miért kellett most mindkét egyesületnek oly hirtelen kiüriteni a helyiséget, ezirant nem hallottunk semmi inditó okot." A dologban, ha igy állana, roppant igazságtalanság rejlenék, belőle azt a következtetést vonhatná le valaki, hogy a zeneegyesület megbuktatását, a másik majdnem hasonczélu egyesület meggyengitését czélozza a szóban levő helyiség megvonása. Pedig ezek megrontására esze ágába sincs valakinek törekedni, sőt ellenkezőleg, ügyük előmozditására mindenki segéd-kezet nyujtana, csak történnék már valami. A dolog valójában ugy van, hogy a zene-egyesület részére külön soha sem épitettek helyiséget, ezt nem fogja bebizonyitani senkisem, hanem hogy csak adtak fölösleges üres termet a zenetanitáshoz, annak az iskolai jegyzőkönyvekben van nyomva. E terem iskolai czélra már régóta szükségeltetik, csakhogy az illető iskola tanitói, elüljárói mig az elkerülhető volt, késtek követeléseikkel föllépni. Most azonban okvetlen el kellett helyezni 2—3 szekrényt, könyvtárt stb, mivel különösen az egyik osztály annyira túltömött, hogy e nagy helyet elfoglaló tárgyakat abban megtárni többé nem lehetett, sőt szükségessé válik az iskola túltömöttsége folytán jövőre egy uj osztály megnyitása. Az illető terem kiüritését most annyival is inkább el lehetett rendelni, mivel a zeneegyesület tényleg nem működik s a másik egyesület amugy is az iskolai hatóság előleges beleegyezése nélkül költözvén be, ott tartózkodása csak ideiglenes lehetett. Ennyit felvilágositásul.

— **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Alulirottak saját és az összes rokonság nevében fájdalomtelt szivvel jelentik szeretett felejthetetlen édesanyjuk, nagyanyjuk, nővér és anyósnak özv. Oroszvári Berecz Péterné, szül. Gérczei Gérczey Annának, f. 1890. évi márczius hó 29-én délután fél 6 órakor a halotti szentségek ájtatos felvétele után életének 63. évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei f. évi márczius hó 31-én délután 4 órakor fognak a római kath. vallás szertartásai szerint a kőszegi sirkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent miseáldozatok folyó évi április hó 1-én delelőtt 9 órakor a kőszegi plébániai-templomban fognak a mindenhatónak bemutattatni. Kőszegen, 1890. márczius hó 30-án. Az örök világosság fényeskedjék neki! Oroszvári Berecz Angela férj. Lóky Lárolyné, Oroszvári Berecz Dezső, mint gyermekei. Özv. Rábabogyoszlói Zalakoppányi Vaida Elekné szül. Gérczei Gérczey Mária, mint nővére. Lóky Károly, mint veje. Vaida Hugó, Vaida Kornél, Lóky Zoltán, Lóky Dezső, Lóky Jenő, mint unokái.

— **A természet köréből.** A vegetáczió folyama: Minden eddig megfigyelt növény között a mogyoróbokor virága a rendesnél 21 nappal késett. Ellenben minden egyéb növény április 1-ig közepesen 9 nappal előre van, sőt a hó-virág 17 nappal. — Néhány forrásviz hőmérséklete (julius hóban mérve); és pedig: Hörmann-kut $5{\cdot}_7$, város-forrás $6{\cdot}_3$, Stájerházak forrása $8{\cdot}_9$, hét-kut $9{\cdot}_8$, sáros-kútja $10{\cdot}_3{}^0$ Celzius. Eszerint 96 m. magassági különbözetre 1^0 fogyatek vagy növekvés esik. Ismeretes valami, hogy valamely vidék forrásmérséklete a levegő hőmérsékletével az év közepén azonos, aminthogy elseje megközelitőleg a tengerszinteri magasságot is mutatja. (Jelen adatokat szakember kezéből vesszük, aki kértükre ilyenekkel többször fog szolgálni.

— **Biciklistáinknak** ugylátszik állandó rovatot kell nyitnunk, annyi és oly nagyszabásu tevékenységet fejtenek ki a testi ügyesség elsajátitásában és terjesztésében. Egy hét lefolyása alatt két ujonez annyira vitte, hogy ha volna, meg járná is, ott fityegne galérjan a csillag. E helyett ott csillog arczukon a megelégedés az elért siker fölött, mely abból áll, hogy a fegyvert egész biztonsággal kezelik. Miután most ezek teljesen ki vannak képezve, ujabb ujonez-csapat vonul be a gőzmalmi kaszárnyába.

— **Betöréses lopások.** Kedden viradóra ismeretlen tettesek a sziget hegyoldali részében több helyen betörtek és különféle czikkeket eltolvajoltak. Ugylátszik, hogy megint a szomszetbeli czigányok voltak azok, akiknek az ünnepekre szükségük volt egy kis alamózsiára, mivégből beláfogattak hozzánk és sikerült is nekik, hála éjjeli őrségünk eberségének, egy kis pirostojásra szert tenni.

— **Erdei tüz.** Folyó hó 3-án délután fél 1 órakor nagy erdei tűz pusztitott Baumgartner bérlő uradalmához tartozó (veleni) erdejében. A tűz lokalizálását a herczegi erdőben munkálkodó és Knaute Károly derék erdészünk által összetoborzott emberek eszközölték. A leégett terület körülbelül 25 hold. A kár tetemes.

Az ujabb időben azonban a faipar örvend szép virágzásnak. Épitő- és parketta-asztalos 20-nál több van. Egyéb iparág is képviselve van még.

Egy kis élénkséget kölcsönöz Lékának gabona- és liszt-kereskedése. Van itt több füszer- és vegyeskereskedő is, a kiknél a szükségleteknek megfelelő különböző kereskedelmi czikkek feltalálhatók.

A határ hegyes, halmos. Összes kiterjedése 4519 kat. hold. Ebből 3070 hold az uradalom és csak a többi egyesek tulajdona. Majdnem háromnegyed része a határnak erdő, a többi szántóföld, rét és legelő. Lékán századokon át szerzetesek tartózkodván, ezek az irodalmat és a művészetet is ápolták. 1522-ben itt irt egy zsoltáros könyvet (keszthelyi kodex, a Festetich-könyvtár tulajdona) Velikei Gergely. A templomnak 1675-ből való szép főoltárképét a lékai vár azon kori hü rajzával Kéry György csepregi születésü és Kőszegen tartózkodó magyar festész készitette. Roznak Márton ágostai-rendi pap itt irta meg 1789-ben német nyelven Kőszeg 1532-iki ostromát (Belagerung der königl. Freystadt Güns im Jahre 1532).

Lékát regényes fekvése és egészséges levegője kedveért számosan keresik fel a nyári hónapokban. Több pontjainál a határnak, igy különösen a vár mögött közvetlen az erdőszélen és a Gyöngyös mellett fakadó *Bil-kút*-jánál megkapja a szemlélőt a tájék szépsége.

A vár.

Léka várának első birtokosa valami Leuka (Lukács) nevü ur lehetett. Léka ugyanis a régi irásmód szerint Leuka-nak iratik, a mi egyértelmü a Lukács névvel. Volt idő, mikor a nevek, személy-, hely-, folyónevek eredeti alakjához és jelentőségéhez nem igen ragaszkodtak s a nyelvujitás sem haladt mindig biztos nyomon; akkor könnyen megeshetett, hogy a régi Leuká-ból Léká-t csináltak, s a minden valószinüség szerint csak egyedül helyes Lukácsvár (Lukashaus) Lékavár alakjában maradt ránk.

A monda szerint Léka vára a templariusoké volt. Az utolsó várnagy e rendből, Radváry Gyula, sokáig védte a várat az azt ostromló ellenség ellen, de árulás következtében kénytelen volt azt mégis odahagyni. Ugy történt, hogy egy csatlós megmutatta a várnak a közeli erdőségekkel összekötő utját az ellenségnek, mire ez egyrészt onnan, másrészt pedig a vár körüli tó lecsapolása után a völgy felől is erős támadást intézett az elárult hely ellen. A meglepett várbeliek hevenyében összeszedve magukat oroszláni bátorsággal küzdöttek az ellen tulnyomó erejével; de sikertelenül. Léka elesett. Radváry most felhasználva az ellenség zsákmánylását a lovagok lakaiban, megmaradt maroknyi csapatával a tárt kapun át elmenekült, a Borostyánkő felé elterülő erdőknek tartva Csakhogy üldözőbe vette őt egy ellenséges csapat és Holzschlag mellett egy réten (Todten-Wiese azóta) lekaszabolta őt hü embereivel együtt. Ennyit tudunk róla szóbeli hagyományból. Amit ezután mondunk, már okmányokon alapszik. 1200 körül Bána, azután Chák soproni főispán birja. 1256-ban Miklós Vasvármegye főispánja Bana-t, a Vasvármegyéhez tartozó egyik földtér birtokába, melyért Léka várhoz közel eső Velike nevü birtokát adta cserébe, a király rendeletére visszahelyezi. Később a Német-Ujvári grófok veszik át, kik azt többször osztrák kézre juttatják. Ezektől valószinüleg Károly-Róbert király vette el s adta a Kanizsay-családnak abból az alkalomból, hogy Kanizsay Lőrincz a Német-Ujváriak fölkelő seregét 1327-ben Kőszegnél tönkreverte. A XV. században ujólag többször osztrák uralom alá kerül. Mátyás király 1483-ban Kőszeggel együtt ugyan visszafoglalta, de Miksa császár 1490-ben már ismét Ausztriához csatolta. A XVI. század elején Léka visszaszáll a Kanizsay-családra, melynek utolsó férfisarja, Ferencz, 1532-ben dől sirba. Ennek nővére, Orsolya, Nádasdy Tamásné ilusittatván, családja birtokaival a Nádasdyak vagyonát gyarapitja. E családé marad 1671-ig, Nádasdy Ferencz gróf, országbiró lefejeztetéseig, amikor Lipót király Lékát a nagy javak legtöbb részével együtt Eszterházy Pál nádornak adja, kinek utódai birják ma is. A vár éjszakkeletre tekintő ép része (ezt Nádasdy F. épittette 1636-ban) Huszti — herczegi magán-titkár buzgólkodása s a herczegi család támogatása mellett pár évvel ezelőtt muzeummá alakittatott át, mely ma tartalma gazdagságánál és becsénél fogva, valamint a felállitás és rendszer dolgában figyelemre és megtekintésre méltó. Főértékét képezik a művészileg kitömött madarak. A vár régibb része e század elejétől fogva romban hever, de düledező félben is érdekes. Igy a déli torony legmagasabb ép része román kettős ablakot tüntet fel; a lovagterem két sor pilléren nyugvó ivekből áll és nincsen igen megrongálva; a kápolna ablakbélletei között pedig diszes falfestmények maradványait találjuk stb.

A lékai urodalom a XVII. században Sopronmegyéhez tartozott. Lékavár és területe 1880-ban keblezteték át Vasvármegyéhez.

— **Névmagyarosítás.** Janda Károly kőszegi lakos, városi hivatalnok vezetéknevét belügyminiszteri engedélylyel Meszlényi-re változtatta át.

— **Köss kereket!** A gazdaemberek és kocsisok abbeli gondatlanságukkal, hogy hegyről lefelé menve nem kötik meg a kocsikereket, már sok szerencsétlenséget okoztak. Ez esetek megint szaporodtak egygyel. A mult országos vásár alkalmával az alsó pulai tanitó neje egyfogatu szekéren menven hazafelé, a kethelyi dombon figyelmeztette a kocsist a kerékkötésre. De a lovának okosságában bizó ember nem hallgatott a jó tanácsra, hanem csak hajtott előre. A ló a hámfa ütéset nem állhatván ki, a lejtőnek le gyors vágtatásban keresett menekülést, miközben teljesen elszabadult a kocsitól és ez a rajta ülő asszonynyal irány nélkül rohant tovább. Ezt látva az asszony, ijedtében leugrott és oly szerencsétlenül, hogy lábát törte és a fején is több sulyos sérülést szenvedett. Állapota aggasztóvá vált és beteges férjére is annyira hatott, hogy most teljesen ágyban van. A kethelyi dombot már több szerencsétlenséget jelző ducz és emlékoszlop foglalja el; nem volna még azon figyelmeztetésül egy „köss kereket!" felirásu tábla alkalmazható és nem lehetne e parancs áthágóját büntetés alá vonni? A pulai járás érdemes főszolgabirája erre legjobban meg tudna felelni.

— **Rémület a templomban** Csepregen a mult hó 25-én a templomban predikáczió alatt nagy rémület támadt, mert valaki elkiáltotta magát, hogy: összedől a templom! Erre persze iparkodott mindenki, még a pap is kifelé s a tolongásban többen megsérültek.

Vegyes hirek.

— **Alapitványi helyek.** A nagyméltóságu m. kir. honvédelmi miniszteriumnak rendelvénye szerint a cs. kir. katonai nevelő és képzőintézetekben az 1890/91-ik iskolai év kezdetével (a kat. reáliskolában szeptember elsején, a katonai árvaházban és a katonai akadémiákban szeptember tizennyolczadikán) mintegy 270 egész és féldijmentes kincstári, alapitványi és fizeteses hely fog betöltetni. Ezen helyek közül esik: 30 hely a katonai árvaházra; 170 hely a katonai alreáliskolák 1-sö évfolyamára; 25 hely az ugyanazon iskolák III-ik évfolyamára; 45 hely a bécsujhelyi katonai akadémia és a bécsi katonai műszaki akadémia 1-sö évfolyamára. A közelebbi feltételek a polg rmesteri és főszolgabirói hivatalokban a szokott hivatalos órák alatt betekinthetők.

— **Specialis országos kiállitások.** Mint értesülünk, Baross Gábor kereskedelmi miniszter elhatározta, hogy egyes iparágak fejlesztésének fokozására az egész országra kiterjedő specziális szakkiállitásokat rendez a kereskedelmi muzeum kebelében. Egyelőre a bőripar, textilipar és az agyapiparra kiterjedő ily kiállitások terveztetnek, melyek közül az első egy országos bőripar-kiállitás lesz, mely esetleg még ez év folyamában, de valószinüleg csak a jövő évben fog megtartatni.

— **A zónatarifa eredményei** lassacskán elnémitják legnagyobb ellenségeit is. A forgalom emelkedésére nézve a következő számokat hozzuk fel: aug. 1-től decz. 20-ig a magyar államvasutak vonalain az utasok száma 3.030,000-rel emelkedett, mig a bevételek ugyanez idő alatt 709,000 frttal szaporodtak. Ha tekintetbe vesszük, hogy 1887-ben az utasok száma 5. 342,477, 1888-ban pedig 5.336,702 volt, oly forgalmi nö ekvést látunk az idén, mely a legvérmesebb reményeket is felülmulja s a jövőre rendkivüli eredményeket sejtett.

— **Vas- és porczellán s egyéb** tárgyak összeragasztása. Ha iszapolt, porrátört száraz ólomfehért glycerinnel összekeverünk, olyan ragasztót kapunk, a melylyel vasat vassal, vasat kővel, üveggel, porczeláunal, valamint ezeket az anyagokat egymással úgy összeragaszthatunk, hogy se viz, se sav, se tűz szét nem választja azon helyen, a hol összeragasztottuk, a nevezett masszát porczellán mozsárban jól szét kell törzsölni, s mint hogy a belőle készitett sürű pép hamar megkeményszik, azonnal fel kell használni. Ez a ragasz 220 R. fokú hőségben sem olvad meg. Fának fémre való ragasztására következő ragasz való: 4 rész fekete szurkot olvasszunk össze egy rész kénnel, s keverjünk közéje téglaport és vasport. Ezt a ragasztót addig kell használni a mig forró.

— **Hólyagbajok.** Nagyon elterjedtek s makacs természetüknél fogva kinos testi és lelkibetegséget okozó bajok. Emo bajoknál az általános gyógykezelés is majdnem lehetetlen. De a leghevessebb hólyagbetegségekkel szemben is hatásosnak bizonyult a Warner-féle Safe-Cure, mely a vesék természetes működését előmozditja, helyreállitja, a gyuladást meggátolja, szóval a nyákhártyákat a meghetegedéstől megóvja. Hanzély Ferencz ur Pozsonyból a következőket irja: Hatam alsó részeiben éveken át szuró, heves fajdalmakat éreztem s egyuttal hólyaghurutom is volt. Betegségem elharitására irányuló kisérletem eredménytelen maradt. Végre 10 hóval ezelőtt egy szerencsés véletlen figyelmeztetett a Warner-féle Safe Curera s alig kezdtem meg a 3-ik palaczk használatát, bajom máris muló félben volt s nyolcz hónap óta teljesen megszabadultam tőle. Kitünőknek bizonyulnak a Warner-féle Safe pilulák a gyomorbajoknál is, mert jó gyomrot csinálnak. Mindazoknak azért, kik hasonló betegségben szenvednek, e gyógyszer használatát melegen ajánlom. A Warner-féle Safe Cure palaczkonként 2 frtjával kapható az ismert gyógyszertárakban. Főraktár Pozsonyban a Megváltóhoz czimzett gyógyszertárban és Török József gyógyszertárában Budapesten. (33.)

— **Csak 70 kr.** az ára egy doboznak a gyógyszertárakban, mely 50 labdacsot tartalmaz a valódi Brandt Richard gyógyszerész svájczi labdacsaiból. Még mindennapi használatra is elég ennyi egy egész hónapra, s igy egy napi kiadásunk alig kerül egy pár krajczárba. E szerint a keserüvizek, gyomorcseppek, sópasztillák, ricinusolaj és egyéb minden-féle néven ismeretes szerek sokkal többe kerülnek a közönségnek, mint a Brandt Richard-féle valódi svajczi labdacsok, a mellett, hogy kellemes, biztos s ártalmatlan hatásukat tekintve a gyomor-máj és epe-, s aranyeres stb. bajokban, egyik sem múlja fölül. De hogy valódi, Brandt Richard gyógyszerész-féle svájczi labdacsokat kaphassunk, mindig óvatosoknak kell lennünk mert csalódásig hasonlón csomagolt, ugy nevezett svájczi labdacsok is vannak forgalomban.

— **Beküldetett.** Az országban jelenleg működő nagyobb műhelyek s gyárak, melyek tűzoltószerek készitésével, illetőleg gyártásával foglalkoznak, legutóbbi árjegyzékeik szerint, a következők: Tűzoltó sisak: Walser 5 frt, Geittner 3 frt 95 kr, Seltenhofer 4 frt 50 kr, Tarnóczy 3 frt 90 kr. Bőrsapka: W. 1 frt, G. 1 frt 10 kr, S. 1 frt 20 kr, Tarnóczy 1 frt. Maszóöv: W. 7 frt, G. 7 frt, S. 6 frt, Tarnóczy 5 frt 90 kr. Szivattyúsöv: W. 1 frt 50 kr, G. 1 frt 45 kr, S. 1 frt 50 kr, Tarnóczy 1 frt 35 kr. Mászó balta-táskával: W. 4 frt 25 kr, G. 4 frt 20 kr, S. 4 frt 40 kr, Tarnóczy 3 frt. Szivattyús balta táskával: W. 3 frt, G. 3 frt 50 kr, S. 4 frt, Tarnóczy 3 frt. Mászókötél: W. 3 frt 50 kr, G. 3 frt 25 kr, S. 3 frt 60 kr, Tarnóczy 3 frt 10 kr. Kéthangú jelző: W. 3 frt 50 kr, G. 2 frt 50 kr, S. 3 frt 50 kr, Tarnóczy 2 frt. Kender-tömlő: W. 1 frt 10 kr, G. 1 frt 20 kr, S. 1 frt 10 kr, Tarnóczy 85 kr. Tömlőcsavarok: W. 5 frt 50 kr, G. 6 frt 50 kr, S. 6 frt, Tarnóczy 5 frt 50 kr. Dugó létrák: W. 24 frt, G. 14 frt, S. 30 frt, Tarnóczy 12 frt. Locomobil fecskendő: W. 70 frt, G. 70 frt, S. 90 frt, Tarnóczy 60 frt. Kétkerekü targoncza-fecskendő (szivómű nélkül): W. 340 frt, (csak 92 mm. s igy nem szabad községnek vásárolnia). G. 300 frt (csak 80 mm. s igy nem szabad községnek vásárolnia). S. 500 frt (100 mm.), Tarnóczy (100 mm.) 300 frt (szivóművel). Kétkerekü mozdonyfecskendő: W. 580 frt, G. 650 frt, S. 525 frt, Tarnóczy 400 frt. Négykerekü falusi fecskendő: W. 600 frt, G. 675 frt. S. 600 frt, Tarnóczy 500 frt. Négykerekü nagy falusi fecskendő (2 üléssel): W. 720 frt, G. 800 frt, S. 675 frt, Tarnóczy (négy üléssel) 600 frt. Négykerekü „városi" fecskendő: W. 800 frt, G. 800 frt, S. 725 frt, Tarnóczy 700 frt. Vizhordó-kocsi: W. 280 frt, G. 250 frt. S. 250 frt, Tarnóczy 220 frt. Ezen összehasonlitó táblázat kétzelfoghatólag bizonyitja, hogy a mindenütt legjobbaknak bizonyult Tarnóczy féle gyártmányok egyúttal a legolcsóbbak. Persze! az szintén kitünik ezen összehasonlitó-táblázatból, hogy amig a Tarnóczy-féle gyár nem létezett, ilyenemü bevásárlásoknál a vevőket ugyancsak kegyetlenül sarcolták meg.

Nyári Elemér gróf.

Felelős szerkesztő: ***Wittinger Antal.***
Kiadó-laptulajdonos: ***Feigl Gyula.***

Irodalom.

— **Valódi házibarátot** a mindennapi életben, különösen pedig a családi tűzhely körében szükséges tudnivalókat illetőleg s megbizható tanácsadót találhat bárki is a „Házi Közlöny" czimü füzetes folyóiratban, mely a családi jólét és anyagi boldogulhatás előmozditása tekintetében minden háznál, hol reálisan gondolkozik a gazda vagy a házasszonya, s hol a háztartás- és gazdálkodásban kedvet és örömet találnak, valódi kincstárt képez azon ismeretek közlésével, melyek nemcsak szellemi és erkölczi, hanem s főleg anyagi előnyöket is biztositanak. — Hirlapirodalmunknak ezen egyetlen e nemü folyóiratát melegen ajánljuk t. olvasóinknak s kivánjuk, hogy mentől szélesebb körben terjeszthesse a minden emberre nézve hasznos és tanulságos gyakorlati ismereteket. Ki ezen közhasznu lap iránt érdeklődik, kérjen mutatványszámot, melyből meggyőződhetik, hogy mennyire szükséges ily lap bárháznál. — A „Házi Közlöny" megjelenik kéthetenkint Aradon Záray Ödön szerkesztése alatt s előfizetési ára egy évre 3 frt. Évközben belépő előfizetők mindig az év elejétől kapják a lapot, hogy egy-egy évfolyam teljesen meglegyen birtokukban.

— **A lélek kimüvelése,** az ember nevelése nincs befejezve az iskolában. Az élet: a társadalomnak, a népnek valódi mestere s az életnek: az irodalom, a sajtó a leghathatósabb eszköze. A szabadságnak s a müveltségnek ez a világitó tornya s a mely nemzet az irodalmát, a sajtóját nem támogatja: az nem lesz szabad, nem lesz müvelt. A „Képes Családi Lapok" már tiz év óta hirdeti a müveltségnek eszméit, hinti a szépnek, nemesnek, jónak magvát. A „Kézes Családi Lapok" megérdemli, hogy minden magyar család olvasó asztalának állandó vendége legyen. A „Képes Családi Lapok" előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt. 50 kr. s a kiadóhivatal (Budapesten, nagy korona-utcza 20. sz.) melyhez az előfizetések legczélszerübben postautalványon intézendők, kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatványszámokkal.

— **„Az én Ujságom."** Nincs még teljes negyedéve annak, hogy megkezdette pályafutását „Az én Ujságom", Benedek Elek és Pósa Lajos szerkesztésében s már is valóságos kedvenczévé lett a magyar gyermek-világnak. Kezdettől fogva élénk figyelemmel kisérjük ez ujság minden egyes számát s örömmel konstatáljuk, hogy az elismert nevü szerkesztőkbe vetett reményeinkben nem csalódtunk. Valóban, az „Az én Ujságom"-ban a gyermekvilág egy a szó igaz értelmében magyar ujságot kap, melynek sem olvasmányaiban, sem képeiben nyoma sincs az idegen szellemnek. Az olvasmányok minden egyes során meglátszik, hogy a szerkesztők különös gondot forditanak a helyes és a szép magyarságra s e mellett maguk az olvasmányok nemcsak fölötte érdekesek, a gyermek szellemét élénken foglalkoztatók, de tanulságosak is. Nem is lehet ez másként, mert a szerkesztőkön kivül a legkiválóbb irók dolgoznak „Az én Ujságomba", a minek még az a jó következése is van, hogy a lap eleven, változatos. Gyermekregény, mese, vigjáték, versek, apróbb történetek, ismeretterjesztő czikkek a történelem, a természettudomány stb. köréből, megirva a gyermek által könnyen megérthető nyelven — ime, körülbelül egy-egy szám tartalma, melyhez járulnak még a talányok, a szerkesztői üzenetek stb. A legujabban érkezett (11.) szám is meglep gazdag tartalmával. Madarassy László gyermekregénye nyitja meg a sort, mely érdekfeszitően irja le egy magyar fiu viszontagságait egy amerikai őserdőben, melyet Madarassy jól ismer s az érdemes mese keretében megismerteti az apróságokkal az őserdő lakóit. A szerkesztők egy-egy szép mesét mondanak el, Benedek prózában, Pósa pedig versben. Ugyanő kedves kis verseket ir a képekhez is. Pompás egy czikk „A kávézó kecskék" László bácsitól, melyben a kávé fölfedezésének története van megirva igen ügyesen. Hogy mily nagy olvasóközönsége van már most az „Az én Ujságomnak", azt örömmel látjuk a talány megfejtők óriási nagy számából, de e lap meg is érdemli. Természetesen, a kiadók is nagyban elősegitették ezt azáltal, hogy a lap előfizetési árát egy évre 4 frtban szabták m g. Ilyen olcsó gyermeklap még nem volt s nincs is ez idő szerint. Megemlitjük még hogy a kiadók (Singer és Wolfner czég) minden második számban 3—4 könyvet sorolnak ki a talány megfejtő előfizetők közt.

— **„Fenn és lenn"**, regény két kötetben, irta Herszeg Ferencz. (Budapest, Singer és Wolfner kiadása, Egyetemes Regénytár V. évf. 11—12 kötet). Az utolsó regénypályázat, melyet a hazai irodalom terén buzgón fáradozó Singer és Wolfner-czég hirdetett, jelentékeny mozgalmat keltett elbeszélőink között, kivált fiatalabb nemzedék körében. A pályázat nem is volt egészen meddő, sőt határozottan figyelemre méltó mozzanatnak mondható mai regényirodalmunk terén. Különösen két uj név merült föl ez alkalommal, mint olyan, melyeknek viselőitől szép prozánk még sokat remélhet. Ezek egyike Herczeg Ferencz, kinek „Fenn és Lenn" czimü regénye a birálók osztatlan dicséretében részesült. Herczeg Ferencz, mint uj tehetség ugyan, de egészen készen jelent meg a regényirodalom mezején. Nemes előadás, választékos izlés, ügyes meseszövés, alapos jellemfestés párosulnak benne széleskörü europai müveltséggel. Gondolkodó fő, ki megtudja magának választani az anyagot és ugy dolgozza fel, hogy lehetetlen tőle az elismerést megtagadni. A „Fenn és Lenn" czimü regény teljesen eredeti mü, minden reminiszenczia nélkül — a mi pedig a fiatal irókban igen gyakori. A társadalom leirásában semmi chablont sem követ, hanem ugy és azt irja meg, a mit és mint tárgya magával hozza. A parlamenti élet, a szinház, a zsurnalisztika, a falusi egyszerüség, az aristokratikus gög, mind találó vonásokkal vannak jellemezve, terjengősség és minden naturilisztikus tüntetés nélkül. Hősében következetesen festi a nagyratörő, de habozó, küzdő és végül elbukó férfi-lelket, mely nem tudott megelégedni az egyszerüséggel „lenn", hanem fölvágyodott a magasba, és onnan szárnyaszegetten hull alá, elvesze tnek találva lenn azt, a mit „fenn" eljátszott. Két nőalak veszi körül, egy bájosan egyszerü s egy fenségesen szép. Mind a kettő forróan szereti s mind a kettőt el kell vesztenie. A meseszövés, mely ehhez a kifejlődéshez vezet érdekfeszitő, ugy hogy minden egyéb érdemén kivül már az is ajánlja e regényt, hogy valóban élvezetes olvasmány. A két kötet az egyetemes Regénytár ezidei V. folyamát gazdagitja. Ára a kettőnek csinos piros vászonkötésben 1 frt.

SÜKETEKNEK.

Egy oly egyén, ki igen egyszerü szernek köszöni 23 évig tartó süketségének és fülzúgásának gyógyulását, kész annak leirását német nyelven minden jelentkezőnek ingyen beküldeni. Czim: J. H. Nicholson, Bécs XI., Kolingasse 4.

Nyilt-tér.

Nyers-selyemruha szövetet egy öltözette 10 frt. 50 krért valamint kitünőbb minőségüt is szétküld vám- és vitelbérmentesen Hennebergh G. udvari szállitó gyári raktára Zürichben. Minták postafordultával. Levelekre 10 kr. porto kéretik.

A ki nem tudja,

hogy a sok hirdetett gyógyszer közül melyik **feleine meg leginkább** betegségének, az kérje azonnal levelező-lapon **Richter kiadóintézetétől Lipcsében,** a képekkel ellátott **„A Betegbarát"** czimü könyvecskét. A hozzá nyomtatott hálairatok bizonyitják, hogy a müvecskében foglalt **jó** tanácsok követése által, nem csak ezren-meg-ezren elkerülték a haszontalan pénzkiadást, hanem még a **vágyva-vagyott gyógyulást** is hamar megtalálták. A könyv **ingyen** küldetik meg.

HIRDETESEK.

A szelvényivek beszerzését a

Tiszaszab. sorsjegyekről

a szelvényutalvány beküldése mellett

és az

1860-i sorsjegyeknél

az eredeti sorsjegy beküldése mellett

aprilis 1-től kezdve eszközli

a magyar általános

takarékpénztár-részvény-társulat

Budapest, Józseftér.

484/889.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kőszegi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **kőszegi takarékpénztár** végrehajtatónak **Tallián György** és **Tallián Ferencz** végrehajtást szenvedők elleni 700 frt tőkekövetelés és járul. iránti végrehajtási ügyében a kőszegi kir. járásbíróság területén levő **Inczéd** község határában fekvő az inczédi 77. sz. tjkvben A. 1—11. sor 194. hszámu 1835 frt kikiáltási illetve 1760 frt vételi árban az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1890-ik évi april hó 25-dik napjának délelőtti 10 órakor Inczéden a község házánál

megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok vételi árának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kőszegen, 1890-dik évi januir hó 19-ik napján.

A kőszegi királyi járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Saáry,
kir. aljárásbiró

Megnyitása

az ujonnan berendezett

kőszegi sörháznak

husvét vasárnapján.

Az ünnepélyes megnyitás **husvét hétfőjén** lesz, mely alkalommal a **szombathelyi zenekar** fog játszani.

Albrecht főherczeg magyaróvári gyárának kitünő söréből **literét 20 krért** fogják mérni és izletes meleg és hideg ételekről is gondoskodva lesz.

Nagyérdemü közönség!

Van szerencsém a nagyérdemü közönség becses tudomására hozni, hogy folyó évi **márczius 20-án Kőszegen a „Strucz“ szállodában egy állandó**

fogászati műtermet

nyitottam.

Legyen szabad e helyütt nekem kijelenteni, hogy több évi fogászati gyakorlatom alatt szerzett bő tapasztalatok által oly ügyességre tettem szert, miszerint a nagyérdemü közönség bárminemü fogbetegségeit a tudomány legujabb állása szerint, a lehető legjobban s biztosan kezelek. Ezek előre bocsátásával a nagyérdemü közönség becses pártfogását kérve maradok

Kőszeg, 1890. márczius havában.

kiváló tisztelettel

Scharpf Jenő,
fogmüvész.

---

8 év óta jónak bizonyult, száz mey száz elismerés.

1 perez alatt, kefélés néikül fényes csizma.

Gaertner Rich.

folyékony franczia fénymáza.

Védjegy.

Bekenjük a bőrt és azonnal feltünik az erős fekete fény, mely 8 napon át eltart, nedvességben nem ereszkedik meg és vizhatlanná teszi a bőrt Takarékos, tiszta és gyors. Alkalmas a főt. papságnak, tiszteknek, gazdáknak, erdészeknek és mindenkinek. Uri, női és gyermekláblelihez, lószerszámokhoz stb. Használatban van a cs. és kir. csapatoknál.

Portomentes szétküldéssel 2 palaczk 1 frt 30 kr, 6 palaczk 3 frt. 12 palaczk 4 frt 60 kr.

Gaertner Rich. chemiai gyára,
cs. és kir. hadseregszállító,
Bécs, Gisella utcza 4

Kapható Kőszegen: **Roth Sándor, S. Neumann** és **Dentsch Dávid** bőrkereskedő uraknál.

Alapittatott 1857-ben.

Steinschneider Jakab

I. cs. és kir. szab. ágynemü-gyáros,

ő s. és kir. fens. Klotild főherczegnő udv. szállitója,

számos kitüntetések és szabadalmak tulajdonosa,

BUDAPEST,

Király-utcza, 79, saját házában,

bátorkodik a tisztelt közönség figyelmébe ajánlani dusan felszerelt raktárát az ágynemü szakmába vágó összes czikkekben, mint **közönséges, finom** és **legfinomabb paplanok, ágybetétek**, lószőr és tengerfü **matráczok, szalmazsákok, pokróczok** és **takarók, tollak** és **pelyhek, vasbutorok**, továbbá **szönyegek** és **függönyök** nemkülönben **diván-** és **asztaltakarók** stb.

A kitünő hirben álló

WELDLER ÉS BUDIE,

fehérnemü és kelengye-gyár budapesti raktára.

Minden fajtáju **fehérnemüek**, különösen pedig **teljes kiházasitási felszerelések** a legmérsékeltebb árakon.

Rajzok és árjegyzékek bérmentve és ingyen.

Első legolcsobb és szolidabb bevásárlóhely.

Szétküldés az eredeti gyárárakon.

Ticho Fülöp, Brünn,

Krautmarkt 21. — Rathhausgasse 17.

Szétküldés utánvéttel.

A pénz előbbi beküldése esetén a csomag bérmentesen küldetik.

Brünni posztó-szövetek

a leghiresebb cs. és kir. gyáraktól.

1 maradék 3·10 méter öltönyszövet jó minőségben frt. 3·50.
1 maradék 3·10 m. öltönyszövet jobb minőségben frt. 5·—.
1 maradék 3·10 m. öltönyszövet legjobb minőségben frt 10·75.
1 maradék 3·10 m. fekete posztó salon-öltönyre frt. 8·—.
1 maradék 2·10 m. felöltőszövet, jó minőségben frt. 4·25.
1 maradék 2·10 m. felöltőszövet legfinomabb minőség frt. 8.

Moso-szövetek.

(Mosásért biztosittatik.)

1 maradék kártolfonal a legujabb szövetmintákban, 6·40 m. frt. 3·—.
1 maradék lenvászon a legdivatosabb és legtartósabb öltönyre 6·40 m. frt. 4.

Egy rállravető

szérua, 9 negyed hosszu fl 1·50
Tiszta gyapju 10 negyed hosszu frt. 5·—.
Egész fekete, selyemállal (Cachemir-kendő) gyászra frt. 4·50.

Női ruha-szövetek

mindenfele szövő nemben, kivitelben és szinben, a legujabb és legdivatosabban a tavaszi és nyári időszakra 1890/91.

Egy egész öltözet

dupplaszéles.

jó minőségben 10 meter frt 5·—
jobb „ 10 meter frt 7·—.
finom „ 10 meter frt 9.—
finomabb minőségben tiszta gyapju 10 meter frt 11·—
legfinomabb minőségben tiszta gyapju 10 met. frt 13·—.

Fekete Cachemir,

legyei készitmény,

sima, csikos, vagy virágos:

1 öltözet 10 m. sima frt 4·50.
1 „ „ csikos frt 5·50.

Angol Zephyr (vászon),

legfinomabb és legalkalmasabb házi és utczai öltözéknek.

Uj!!

1 egész öltöny Ia. 10 meter frt 6·50.
1 egész öltöny IIa. 10 meter frt 4.50.

Franczia Voiles

(Satins).

mosásra biztositék.

Egy teljes ruha

10 méter:

jó minőségben . . frt 3·50.
finom „ . . . frt 4·50.
legfinomabb min. . frt 5·50.
atlasz-minőségben . frt 6·50.

Jute-függöny

török minta, egész hosszában

első minőség . . frt 3·50.
második min. . . frt 2·50.

Tunis-függöny

aranynyal átszőve, gyönyörü csikossal és bojttal ellátva, teljes hosszában, mindenféle szinben . frt 4·50.

Egy garnitura.

két ágy- és egy asztalteritő

jute-ből . . . . frt 3·50.
ripsből . . . . frt 4·50.

Manilla-futószönyeg,

igen tartós,

egy marad. 10—11 m. frt 3,40

Lenn-áruk:

Egy darab = 30 becsi röf, ára darabonkint:

Rumburgi szék-lenn, 5 negyed széles . . frt 6·50.
Rumburgi Oxford valódi szin Ia. . . . . frt 6·50.
Rumburgi Oxford valódi szin IIa. . . . . frt 4·50.
Chiffon, igen jó min. á frt 4·50, 5·50, 6·50 egész frt 9 —
Házivászon, 4 negyed széles frt 4·50, 5 negyed frt 5.50.
Stefánia-vászon, 5 negy. széles, teljes potlék a lenfonálnak . . frt 9 —
Atlasz-Gradl, ágybehuzókra Ia 8.50, IIa frt 5·50
Lenszövet varrás nélkül darabja, 2 met. hosszu frt 1·10.
Canevas, Ia min. ágybehuzókra . . . frt 6·—.
Hölgy-ingek chiffonból vagy erős lenvászonból, csipkével, 6 dar. frt 3·75
legjobb rumburgi fonállal és svájczi himzéssel 6 darab . frt 6·—.

Fennti métermértékek teljesen elegendők egész férfiöltönyre vagy felöltőhez.

Pompásan elkeszitett mintakönyvek a szabó uraknak kivánságára ingyen és bérmentesen küldetnek.

Minták magányosan kivánság szerint minden árucikkből ingyen és bérmentesen küldetnek.

Fog-Elixir, fogpor és fogpasta

a főtisztelendő és kegyes

„Benedek-rendü“ szerzetesektől

Soulac-i apátság Girondeban.
Prior: Dom Magueloune.
2 arany érem:
Brüssel 1880 — London 1884
A legmagasabb kitüntetések.

Feltalálatott 1373-ban Pier. Boursaud Prior által.

A főtisztelendő és kegyes „Benedek-rendi“-ek fog-elixirjének mindennapi használata, — egy pár cseppnyi adag egy pohár vizben — megakadályozza a lyukas fog képződését és meggyógyitja a lyukas fogat, melynek fehér fényt és szilárdságot kölcsönöz, s a mellett a foghust erősíti és épen tartja.

Olvasóinknak tehát tényleg szolgálatot teszünk, a midőn figyelmökbe ezen régi és hasznos készitményre felhivjuk, a mely a legjobb gyógyszer és egyedüli óvszer a fogfájás ellen.

Ház alapittatott 1807-ben. **Bordeaux** 106 és 108,
Főügynök: Rue Croix de Seguey.

Kapható minden nevezetesebb illatszerüt-kereskedésben, gyógyszertárakban és gyógyszeráruházlatban (drogue) kereskedésekben.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.